

LAKIALOITE 15/2008 vp

Laki perusopetuslain 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Perusopetuslain (628/1998) 30 § edellyttää, että koulujen opetusryhmät tulee muodostaa siten, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Opetusryhmien koosta on säädetty asetuksella (852/1998) vain erityisopetukseen siirrettyjen ja pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden osalta.

Luokkakoot ovat kasvaneet viime vuosina kestävämmän suuriksi. Suurissa luokissa opettajien on vaikea keskittyä oppilaiden yksilökohdaisiin oppimiseroihin. Hallitusohjelman yhtenä tavoitteena on ryhmäkokojen pienentäminen perusopetuksessa, mikä mahdollistuu ikäluokkien pienemisestä vapautuvien voimavarojen avulla. Asia on esillä myös hallitusohjelmaa täydentävässä Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa, jonka mukaan opetuksen laatuun ja oppimistuloksiin voidaan tehokkaasti vaikuttaa varmistamalla riittävän pienet opetusryhmät. Opetusministeriön julkaisemassa muistiossa opettajankoulutuksen kehittämisestä muistion laatinut työryhmä toteaa, että perusopetuksessa ryhmäkoko ei saisi olla yli 20 oppilasta.

Pienten opetusryhmien puolesta puhuu moni asia. Pienissä opetusryhmissä voidaan tehokkaammin huomioida oppilaiden yksilöllisiä oppimiseroja, auttaa erityisen tuen tarpeessa olevia oppilaita, tukea erilaista lahjakkuutta ja puuttua koulukiusaamiseen. Opettajat voivat käyttää monipuolisempia opetusmenetelmiä ja pitää paremmin yhteyttä oppilaiden vanhempiin. Oppilaiden parempi huomiointi ehkäisee

koulupudokkuutta ja syrjäytymistä sekä vähentää erityisopetuksen tarvetta. Pienet ryhmäkoot ovat myös opettajien etu, koska opettajien jaksaminen, työviihtyvyys sekä sitoutuminen työhön paranevat. Opettajien sairauspoissaolojen on havaittu vähentyneen, kun ryhmäkokoja on pienennetty.

Ryhmäkokojen paisumiseen on kiireesti puuttuttava. Uusien virka- ja työehtosopimusten myötä useista kunnista on kantautunut tietoja, joiden mukaan palkkoihin varattujen määrärahojen riittämättömyyden takia opetusryhmiä on tosiasiallisesti entisestään suurennettu. Sekä oppilaiden että opettajien edun mukainen ryhmäkoon ylärajan kirjaaminen lakiin ei sulje pois sitä pienempiä opetusryhmiä vaan ainoastaan asettaa ylärajan luokkakokojen kasvattamiselle.

Varsinkin alkuopetuksessa vuosiluokilla 1 ja 2 varhaisen puuttumisen periaatteen toteuttaminen korostuu. Siitä syystä erityisen tärkeää on pitää ryhmäkoot pieninä näillä luokka-asteilla, jotta opettaja pystyy mahdollisimman aikaisessa vaiheessa huomaamaan ja puuttumaan oppilailla mahdollisesti ilmeneviin ongelmiin ja kehityshäiriöihin. Tämä on mahdollista vain riittävän pienessä opetusryhmässä. Opetusryhmien pitäminen tarpeeksi pieninä on tärkeää myös ylemmillä luokka-asteilla, mutta niillä voidaan sallia joustavampia ratkaisuja, joissa otetaan huomioon esimerkiksi opetustilanteiden erot ja opettajien kokemus. Tämän lakialoitteen tarkoitus on turvata alimpien vuosiluokkien (1 ja 2) opetus niin, että pienimmät koululaiset saavat mahdollisimman hyvän alun koulunkäynnilleen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

perusopetuslain 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1998 annetun perusopetuslain (628/1998) 30 §:n 2 momentti seuraavasti:

30 §

Oikeus saada opetusta

luokilla 1 ja 2 opetusryhmässä saa olla kuitenkin enintään 20 oppilasta.

Opetusryhmät tulee muodostaa siten, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Perusopetuksen vuosi-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2008.

Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 2008

Merikukka Forsius /kok
Leena Rauhala /kd